

REDOVISNING AV PARKERING OCH ANGÖRING

KVARNGÄRDET 23:5

2024-11-08

REDOVISNING AV PARKERING OCH ANGÖRING

Kvarngärdet 23:5

Uppdragsnamn Kvarngärdet 25:3 – ny detaljplan
Uppdragsnummer 10375238
Författare Fred Gillner, Lovisa Höök
Datum 2024-11-08

KUND

Stadsrum Fastigheter AB

KONSULT

WSP

Dragarbrunnsgatan 41
753 20 Uppsala
Besök: Dragarbrunnsgatan 41
Tel: +46 10 7225000
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
<http://www.wsp.com>

KONTAKTPERSONER

Stadsrum Fastigheter AB

Anders Braun, anders.braun@stadsrumfastigheter.se

WSP Sverige AB

Fred Gillner, fred.gillner@wsp.com

INNEHÅLL

1	INLEDNING OCH SYFTE	4
2	BAKGRUND OCH NULÄGE	4
2.1	DAGENS PARKERINGSSITUATION	5
3	PARKERINGSBERÄKNING	6
3.1	PARKERINGSLÖSNINGAR	9
4	VARUTRANSPORTER OCH ANGÖRING	10

1 INLEDNING OCH SYFTE

På fastigheten Kvarngärdet 23:5 i centrala Uppsala vill Stadsrum Fastigheter öppna en gymnasieskola i befintlig byggnad. Den föreslagna ändringen av ändamål till gymnasieskola innebär en avvikelse från gällande detaljplan. Detaljplanearbete pågår för att pröva en ändrad användning från kontors-, lager-, garage-, hantverks- och industriändamål till centrumändamål, kontor och gymnasieskola. Detta för att göra nuvarande användning av fastigheten planerlig samt möjliggöra skolverksamhet i form av gymnasieskola.

För att kunna pröva ändringen efterfrågar Uppsala kommun en redovisning av antalet parkeringar för bil och cykel som ändringen medför samt hur varutransporter till byggnaden kommer att ske. Syftet med denna rapport är således att beräkna och redovisa antalet parkeringsplatser för bil respektive cykel samt att redogöra för hur varutransporter kommer att ske till byggnaden.

2 BAKGRUND OCH NULÄGE

Praktiska Gymnasiet Uppsala har sedan 2007 bedrivit gymnasieskola i Uppsala. Skolan bedriver idag sin verksamhet på Sylveniusgatan 1 men önskar flytta till större och mer välanpassade lokaler. Skolan bedriver yrkesförberedande utbildning med både teoretiska och praktiska inslag.

Skolans nuvarande program är:

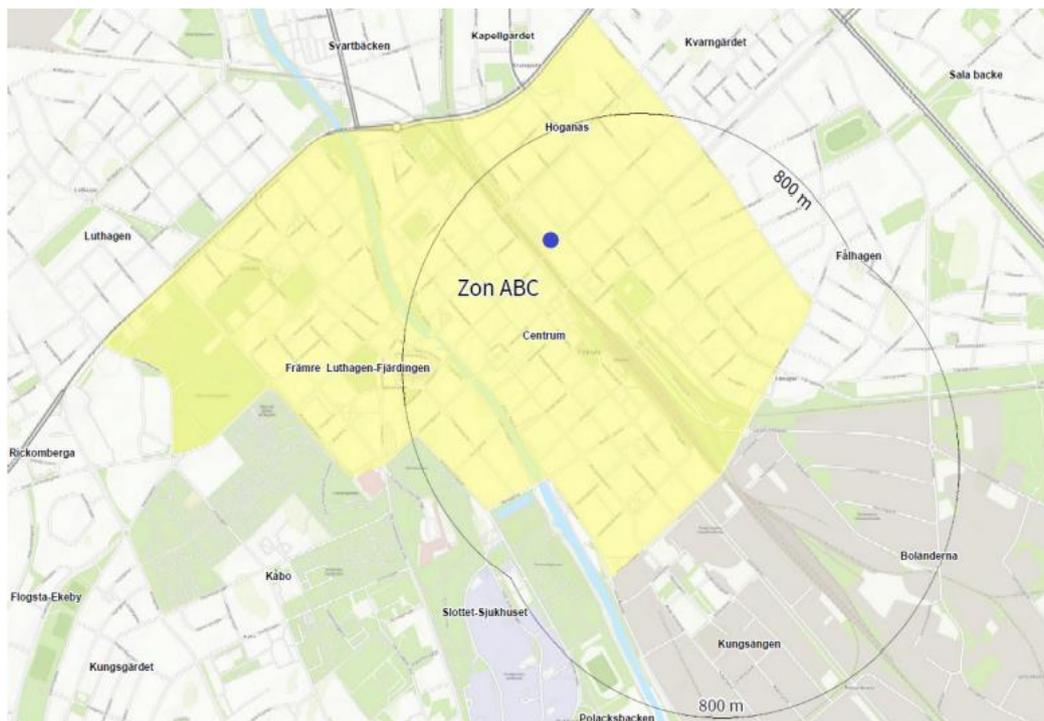
- Bygg och anläggningsprogrammet
- El och energiprogrammet
- Fordon och transportprogrammet
- Försäljning och serviceprogrammet
- Floristprogrammet
- Industriprogrammet
- Introduktionsprogrammet
- VVS och fastighetsprogrammet

Skolan beräknar ha klasser i samtliga program och inför läsåret 25/26 kommer skolan ha totalt 18 klasser på de olika programmen med cirka 300 elever och 20 lärare samt 10 övrig personal.

Undervisning bedrivs mellan klockan 8.00 och 17:00, med lite olika start- och stopptider för eleverna.

Många av skolans elever kommer i nuläget från kranskommuner till Uppsala och tar sig främst till skolan med buss eller tåg. Väldigt få elever bedöms cykla eller promenera några längre sträckor. Även elever som bor i Uppsala reser vanligtvis med buss.

Fastigheten Kvarngärdet 23:5 ligger i centrala Uppsala och avgränsas av Österplan, S:t Persgatan och Storgatan. Läget i centrum innebär närhet till Centralstationen och flera vältrafikerade hållplatser. Från fastigheten är det cirka 600 meter gångavstånd till Centralstationen. Det centrumnära läget innebär också goda möjligheter att cykla till och från stora delar av Uppsala tätort.

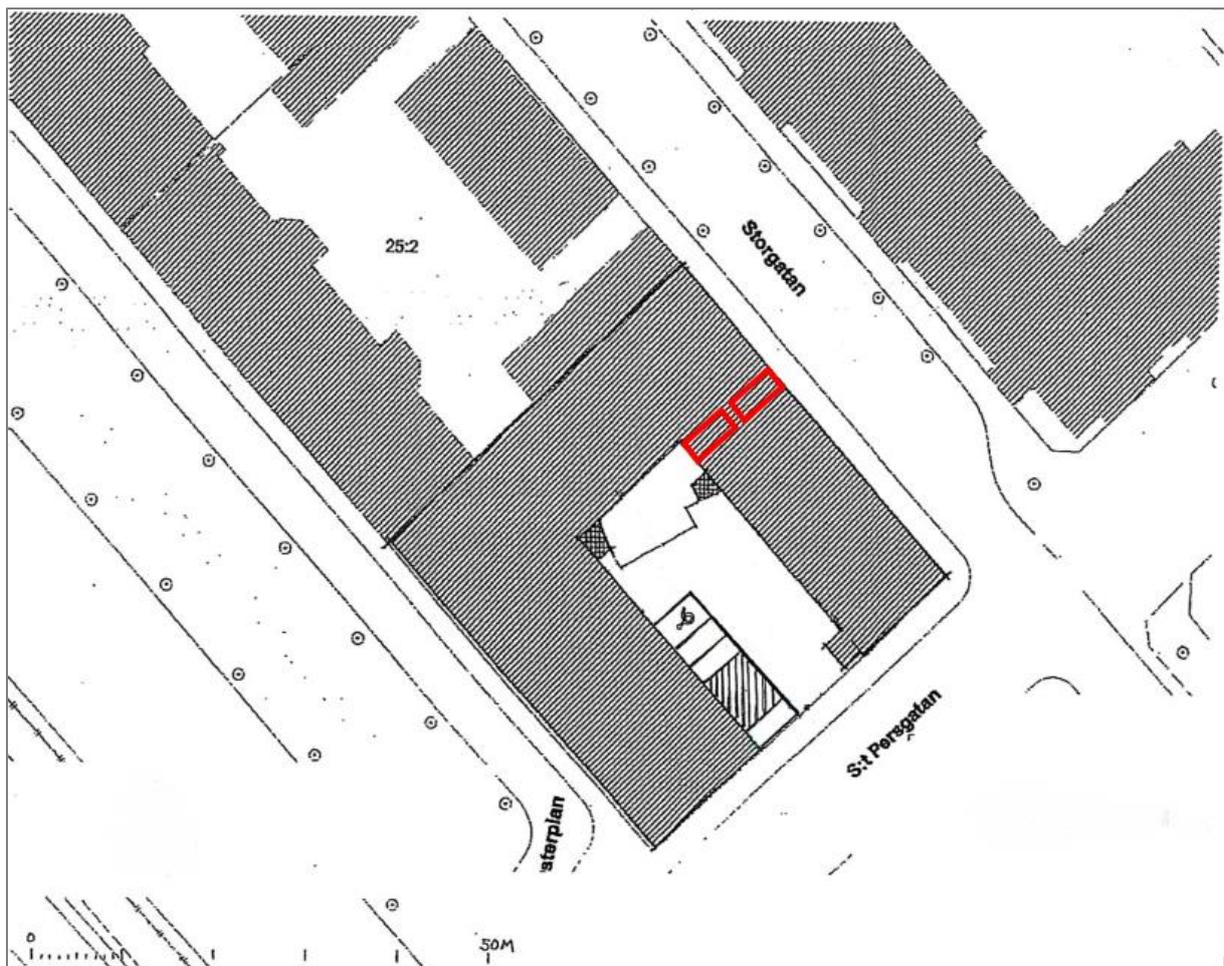
Figur 1. Fastigheten Kvarngärdet 23:5 placering i Uppsala tätort markerat med blå punkt. Bakgrundskarta: Parkeringstal för Uppsala, Uppsala kommun, egen bearbetning.

I nuläget bedrivs flera olika verksamheter i byggnaden, exempelvis vuxenutbildning, teater, restaurang. Skolan kommer att ta lokaler som tidigare varit vuxenutbildning, vaktkontor och tandläkarpraktik i anspråk.

Skollunch kommer att serveras i en matsal som planeras i byggnaden. Det planeras inte för något skolkök, vilket innebär att varm mat kommer att levereras till matsalen dagligen under skoldagar.

2.1 DAGENS PARKERINGSSITUATION

Parkering till de befintliga verksamheterna sker i nuläget på innergården. Det finns fem parkeringsplatser för bil och en parkeringsplats för rörelsehindrade. I nuläget är samtliga parkeringsplatser uthyrda. Det befintliga parkeringsbehovet bedöms därmed till fem platser och en parkeringsplats för rörelsehindrade. Två av bilplatserna ligger i en passage genom byggnaden som angörs från Storgatan eller via innergården. Det finns även yta avsedd för cykelparkering på innergården. I befintliga cykelställ finns det plats för cirka 30 cyklar med hänsyn till att några av cykelställen är väldigt trånga.

Figur 2. Parkeringsritning, parkeringsplatser i portiken illustreras med röd markering. Tillhandahållen av Stadsrum Fastigheter, bearbetad av WSP.

3 PARKERINGSBERÄKNING

Uppsala kommuns dokument "Parkeringsstal för Uppsala" ger vägledning för planering av parkering på kvartersmark i Uppsala. I dokumentet redovisas riktvärden för det minsta antalet parkeringsplatser för bil och cykel som ska ordnas av byggherren. Riktvärdena ska hjälpa till att säkerställa att det finns plats för parkering på eller i närheten av tomten.

Enligt kommunens riktlinjer behöver endast de extra parkeringsplatserna som en ombyggnation eller ändrad användning innebär tillgodoses inför prövning. Därför kommer parkeringsberäkningen i denna utredning endast att avse det tillkommande behovet av parkeringsplatser från gymnasieskolan. Det befintliga utbudet/behovet av parkering redovisas dock, eftersom det också behöver säkerställas vid ombyggnad.

För att beräkna antalet bilparkeringsplatser tillämpas Uppsala kommuns föreslagna parkeringstal för undervisningsverksamhet. Det finns inga riktlinjer specifikt för gymnasium men parkeringstalet för skola bedöms lämpligt för att beräkna parkeringsplatser för bil (figur 1). Fastigheten ligger inom innerstaden varpå det reducerade parkeringstalet för bil på 0,015 platser per elev tillämpas.

	Bilparkering		Cykelparkering
	Utgångsläge	Inom innerstaden	
Förskola (Platser/barn, elev)	0,1	0,05	0,4***
Skola (Platser/barn, elev)	0,03	0,015	0,55
Universitet**	Särskild parkeringsutredning.		

Figur 3. Föreslagna parkeringstal för undervisningsverksamhet. Källa: Parkeringstal för Uppsala, Uppsala kommun.

Beräkningen resulterar i ett parkeringsbehov på minst 5 platser för bil och beräkningen innefattar behovet för både elever och personal. Enligt parkeringstalet för cykel beräknas antalet cykelparkeringsplatser till 165. Det beräknade antalet cykelparkeringar enligt Uppsala kommuns riktlinjer bedöms vara mycket högt. Med 165 platser dimensioneras cykelparkeringen efter att alla 330 personer som jobbar eller studerar på skolan är på plats samtidigt och att hälften av dessa cyklar till skolan eller arbetet. Detta bedöms inte rimligt eftersom många av skolans elever bor utanför Uppsala och i stor utsträckning reser med kollektivtrafik i stället för cykel. Även de elever som bor inom Uppsala uppges resa med kollektivtrafik. Dessutom bedöms samtliga elever och lärare sällan vara på plats samtidigt på grund av de vanligt förekommande praktiska inslagen i utbildningen. Även om resvanor kan komma att förändras efter flytten bedöms en cykelandel på 50 procent vara för högt.

Tabell 1. Parkeringsberäkning för bil och cykel för gymnasieskola, enligt Uppsala kommuns riktlinjer

Antal elever	Parkeringstal för skola (platser/elev)		Antal platser	
	Bil	Cykel	Bil	Cykel
300	0,015	0,55	5	165

Eftersom det inte finns något specifikt parkeringstal för cykel som gäller gymnasieskolor, samt att det beräknade antalet cykelplatser enligt Uppsalas riktlinjer för skolor inte bedöms tillämpningsbara, har andra jämförbara kommuners parkeringstal undersökts. Att undersöka andra kommuners riktlinjer är en metod för att jämföra och rimlighetsbedöma resultatet. En sammanställning redovisas i Tabell 2. Lund, Örebro och Västerås har parkeringstal baserat på bruttototalarea (BTA). BTA för den planerade gymnasieskolan har antagits vara cirka 2 000 m² BTA baserat på planskissen (daterad 2024-07-01).

Tabell 2. Parkeringsberäkning för cykel för gymnasieskola, enligt olika kommuners riktlinjer. *Förutsatt att alla elever och personal är på plats samtidigt.

Kommun	Parkeringstal cykel	Antal cykelplatser (300 elever, 2000 kvm BTA)	Motsvarande cykelandel*
Uppsala	0,55 cykelplatser per elev	165	50 %
Lund	30 cykelplatser per 1000 kvm BTA, gymnasium i centrala staden	60	18 %
Örebro	35 per kvm 1 000 m ² BTA, gymnasium i city/innerstaden	70	21 %
Västerås	40 cykelplatser per 1000 kvm BTA, gymnasium i city/citynära områden	80	24 %

Som en jämförelse har Trafikverkets alstringsverktyg använts för att beräkna cykelandelen för en gymnasieskola i centrala Uppsala med goda förutsättningar för gång, cykel och kollektivtrafik. Beräkningarna ger en cykelandel på 25 procent vilket skulle innebära 83 cykelparkeringsplatser. Eftersom de tillfällen då alla är på plats samtidigt bedöms inträffa mycket sällan bedöms antalet cykelparkeringsplatser kunna sänkas till 70. På så sätt dimensioneras cykelparkeringen efter att 85 procent av eleverna och personalen är på plats samtidigt.

Sammanfattningsvis bedöms 5 parkeringsplatser för bil och 70 för cykel behöva ordnas på kvartersmark eller i närheten av fastigheten för att tillgodose det tillkommande behovet av parkering. Utöver det tillkommer det befintliga behovet/utbudet av parkering på 5 bilplatser, 1 parkering för rörelsehindrad och 30 cykelplatser.

Tabell 3. Sammanlagt utbud/behov av parkering för fastigheten Kvarngärdet 23:5.

Befintligt utbud/behov		Tillkommande behov		Sammanlagt behov	
Bil	Cykel	Bil	Cykel	Bil	Cykel
5 + 1 PRH	30	5	70	10 + 1 PRH	100

Detta skulle innebära att 1 av fastighetens parkeringsplatser är reserverad för rörelsehindrade vilket är i linje med internationell standard ISO 21542.

Eftersom det är en gymnasieskola med äldre elever bedöms ingen markerad plats för att hämta- och lämna vara nödvändigt.

3.1 PARKERINGSLÖSNINGAR

Det befintliga behovet av parkering ska lösas på kvartersmark för att inte belasta allmän plats. Stadsrum fastigheter har tillgång till bilplatser i Kvarnengaraget som kan nyttjas för gymnasieskolan. Enligt Stadsrum Fastigheter kan man tillhandahålla 10 parkeringsplatser i garaget. De 5 parkeringsplatser som gymnasieskolan ska ordna föreslås placeras där. De befintliga parkeringarna kan också förläggas i garaget, med undantag för parkeringsplatsen för rörelsehindrade. Kvarnengaraget ligger cirka 250 meter gångavstånd från fastigheten, vilket är ett acceptabelt gångavstånd. Att bilparkeringarna ligger lite längre ifrån fastigheten är fördelaktigt då det minskar bilens attraktivitet, vilket är i linje med kommunens mål att öka andelen hållbara färdmedel.

Parkering för cykel ska dock anläggas nära skolans entré, på innergården för att främja användningen av cykel. Cykelparkering ska ha tillräckligt utrymme, vara säker och ha god komfort. Hur stor yta som cykelparkeringen behöver beror på typ av cykelställ och utformning. Ritningar behöver tas fram över innergården och cykelparkering och parkering för rörelsehindrade för att säkerställa att det finns tillräcklig yta och en god utformning. Enligt en grov bedömning behövs cirka 90 – 170 m², inklusive manövreringsyta för 100 cykelplatser. Den lägre delen av spannet avser tvåvåningsställ i dubbla rader och det övre spannet avser vinkelräta cykelställ i dubbla rader (CC-avstånd 60 cm). Tvåvåningsställ rekommenderas endast i undantagsfall om det inte är möjligt att få till tillräckligt med cykelparkering på annat vis.

Tabell 4. Ytbehov per cykel för olika typer av cykelställ.

Typ av cykelställ	Dubbla rader	Enkla rader
Vinkelrät (60 cm CC-avstånd)	1,7 m ²	2,3 m ²
Snedställd, enkelriktad (50 cm CC-avstånd)	1,2 m ²	1,5 m ²
Tvåvåningsställ	0,9 m ²	1,1 m ²

Bilplats för rörelsehindrade ska också anläggas på innergården och behöver tillgodoses inom 25 meters gångavstånd från entréer, vilken nuvarande placering uppfyller. Parkeringsplatsen för rörelsehindrade bör vara minst 5 meter bred, alternativt kan den målade markerade ytan minskas till 3,6 meter om fritt utrymme finns intill.

Innergården är liten och det kan vara svårt att få till en attraktiv innergård om man ska få till tillräckligt med cykelparkeringar. Enligt plan- och bygglagen ska fritya prioriteras före parkering om det inte finns tillräckligt med plats för båda. Dialog med Uppsala kommun om alternativa parkeringslösningar rekommenderas. Det kan finnas möjlighet att använda ytor på allmän plats för cykelparkering.

4 VARUTRANSPORTER OCH ANGÖRING

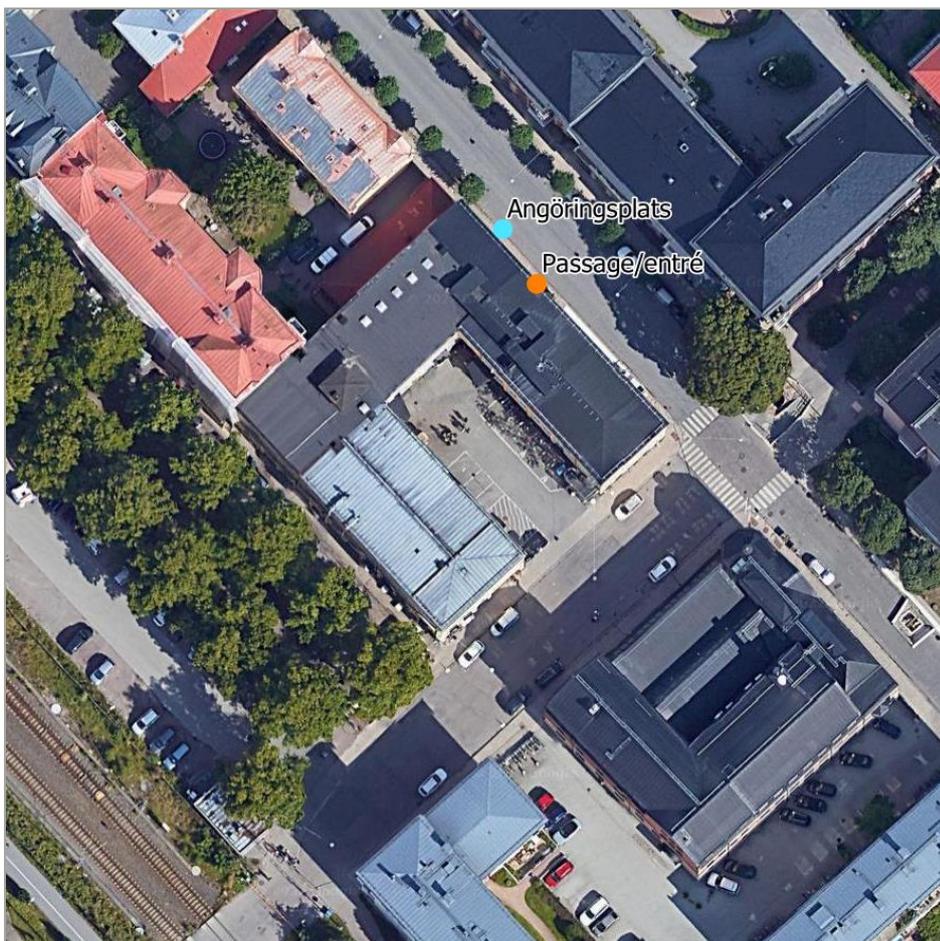
Det finns en portal genom byggnaden från Storgatan, där det finns en entré och hiss upp till gymnasieskolan. Denna entré och hiss kommer att användas för mat- och varuleveranser till skolan. Eftersom det inte finns något kök så kommer leveranser av varm mat förekomma. Varm mat tappas smak och näring snabbt och leveranser av varm mat ställer extra höga krav på livsmedelshygien. Maten bör inte varmhållas i längre än två timmar och bör vara över 60°C vid servering¹. Av den anledningen är det angeläget att angöring och leverans av mat sker snabbt och enkelt.

Figur 4. Befintlig passage och entré för varuleveranser. Foto: WSP.

Angöring för matleveranser kommer att ske utanför byggnaden på Storgatan. För att sedan transporteras upp genom entrén och hissen. Avståndet mellan angöringsplats och entrén är kort (10–15 meter), vilket är önskvärt vid leveranser av varm mat som i detta fall.

¹ Källa: Offentlig säker mat. SKR, [Transporter | Offentlig säker mat | SKR](#) (hämtad 2022-06-27).

Figur 5. Placering av angöringsplats för varustransporter och passage/entré. Bakgrundskarta: Google maps, egna bearbetningar.

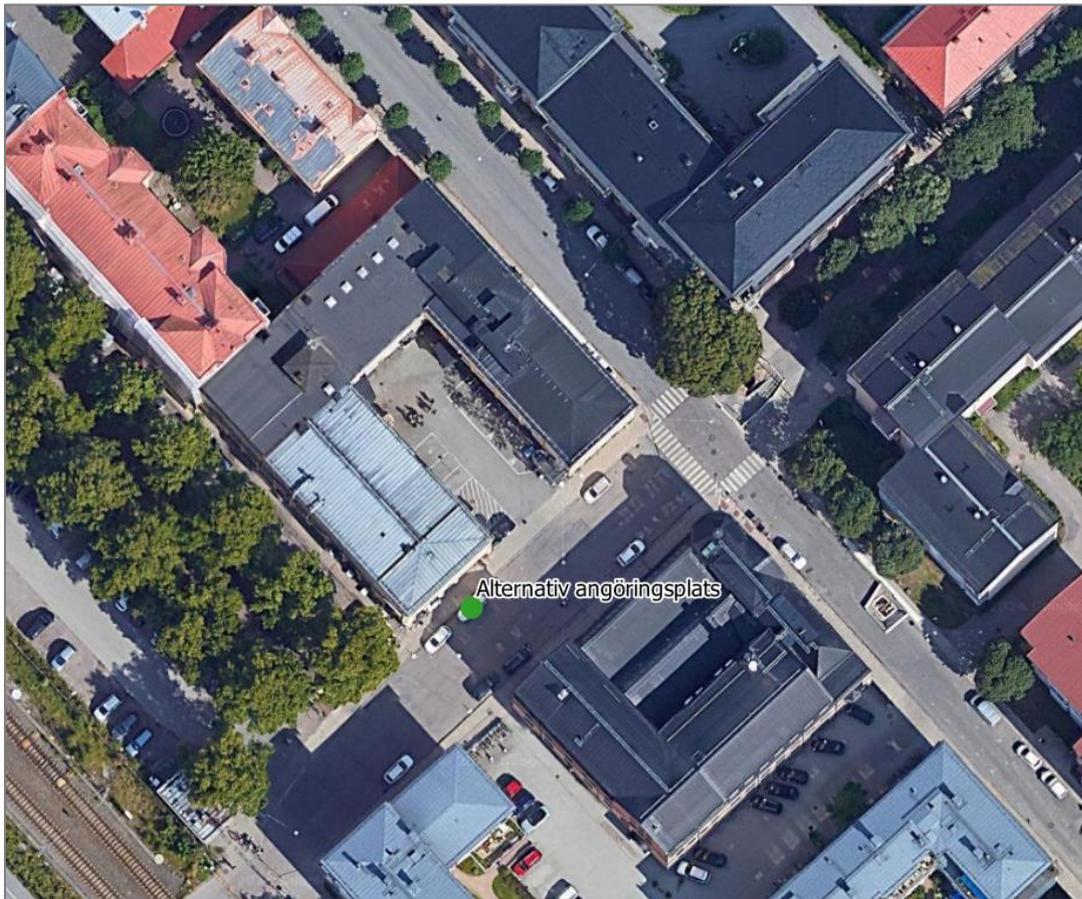
Möjligheten till angöring för varuleveranser från Storgatan bedöms vara god. Det finns inga permanenta hinder och risken för att parkerade bilar hindrar platsen bedöms som liten. För att säkerställa att tillgängligheten för varuleveranser är god kan platsen regleras med parkeringsförbud eller som lastplats. Antalet varuleveranser till skolan bedöms dock som få, i huvudsak kommer det ske en varuleverans per skoldag, i form av matleverans. Det bedöms inte nödvändigt att reglera angöringsplatsen inledningsvis, men möjligheten finns, ifall det uppstår problem på platsen.

Figur 6. Föreslagen angöringsplats för matleveranser från Storgatan. Foto: WSP.

Varuleveranser till gymnasieskolan bedöms även kunna ske från platsen utan att befintlig trafik påverkas negativt. Vägen är tillräckligt bred för att bilar och cyklar ska kunna passera ett leveransfordon. Angöringsytan är också tillräckligt lång (cirka 15 m) för att ankommande bussar ska kunna stanna vid hållplatsen samtidigt som varuleverans pågår.

Det är inte helt bestämt om portalen och entrén kommer finnas kvar efter ombyggnation. Ifall att portalen tas bort och ingen alternativ entré ordnas längs Storgatan behöver varuleveranser ske någon annanstans. Det finns möjligheter för varuleveranser att stanna på S:t Persgatan utanför fastigheten, däremot krävs det att befintliga parkeringsplatser tas bort, eller att ytan regleras som lastplats under ett antal timmar då leveranser sker.

Figur 7. Alternativ plats för angöring för leveranser om portalen tas bort. Bakgrundskarta: Google maps, egna bearbetningar.

WSP Sverige AB
Dragarbrunnsgatan 41
753 20 Uppsala
Besök: Dragarbrunnsgatan 41

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
wsp.com

